

prima instanță: N. Pasecinic
instanța de apel: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

dosarul nr. 2ra-2250/17

ÎNCHEIERE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Maria Ghervas, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Vladimir Clima,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Vladimir Clima cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Vladimir Clima și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 aprilie 2017,

c o n s t a t ă:

La data de 03 ianuarie 2017, Compania Națională de Asigurări în Medicină a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Clima cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalității de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, asigurarea obligatorie de asistență medicală are un caracter obligatoriu pentru toți cetățenii Republicii Moldova iar pentru obținerea statutului de persoană asigurată, nu se semnează contractul de asigurare și nu se negociază condițiile de asigurare, persoana devine asigurată prin efectul legii la momentul executării obligației de achitare a primei de asigurare.

Menționează că, obligația achitării primei de asigurare este examinată prin prisma obligativității, prevăzută de art. 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Invocă că, neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în termen, atrage după sine aplicarea sancțiunilor pecuniare față de persoana care nu și-a onorat obligația.

Relevă că, Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină în temeiul art. 17 lit. a) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare

obligatorie de asistență medicală, efectuează evidența și controlul corectitudinii calculării și virării în termen la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de sumă fixă, precum și încasarea penalităților și aplicarea sancțiunilor pecuniare.

Afirmă că, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind controlul achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă și Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului RM cu privire la aprobarea unor acte normative nr. 1015 din 05 septembrie 2006, Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină este în drept să identifice fondatorii de întreprinderi individuale, care se eschivează de la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă și să intenteze în instanța de judecată competentă pentru încasarea sumei debitoare.

Astfel, menționează că, Vladimir Clima este fondatorul Întreprinderii Individuale „Clima”, cu sediul pe str. Vasile Lupu 46/1, ap. 4, mun. Chișinău și prin urmare, se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual.

Invocă că, termenul de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul 2014 a fost până la 17 aprilie 2014 inclusiv și constituia 4056 lei, pentru anul 2015 termenul de achitare a fost până la 28 iulie 2015 și constituia 4056 lei iar pentru anul 2016 prima de asigurare constituia 4056 lei și urma a fi achitată până la data de 31 martie a anului în gestiune.

Sușține că, pe parcursul anilor 2014, 2015 și 2016, Vladimir Clima, fondator al ÎI „Clima” nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit, iar conform prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Invocă că, pentru anii 2014-2016, Vladimir Clima înregistrează datorii față de fondul asigurării obligatorii de asistență medicală și, anume, pentru anul 2014 – prima de asigurare obligatorie în sumă de 4056 lei și penalitatea în mărime de 1046,45 lei, pentru anul 2015 - prima de asigurare obligatorie în sumă de 4056 lei și penalitatea în mărime de 632,74 lei, pentru anul 2016 - prima de asigurare obligatorie în sumă de 4056 lei și penalitatea în mărime de 1095,12 lei.

Relevă că, la data de 30 mai 2016 a expediat în adresa pârâtului o înștiințare, prin care a solicitat achitarea datoriei pentru anii 2014, 2015 și 2016, însă aceasta nu a fost executată.

Solicită încasarea de la Vladimir Clima a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2014, 2015 și 2016 în sumă de 12 168 lei și majorarea de întârziere în mărime de 2 774,31 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 20 aprilie 2017, a fost admisă acțiunea și a fost încasată de la Vladimir Clima în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină prima de asigurarea obligatorie de

asistență medicală în sumă de 12 168 lei și penalitatea de întârziere în sumă de 2774,31 lei. A fost încasat de la Vladimir Clima în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 448 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului că, Vladimir Clima, este fondatorul ÎI „Clima”, care are statut de persoană asigurată și urma să achite primele de asigurare impuse prin prisma sistemului de asigurare obligatorie a statului în sumă fixă, obligațiune care nu a fost onorată pentru anii 2014-2016, acumulând o datorie în mărime de 12 168 lei, care urmează a fi încasată forțat.

La admiterea cerinței privind încasarea penalității de întârziere în sumă de 2774,31, prima instanță a reiterat că, pentru neexecutarea în termen de către pârât a obligației de plată, se calculează majorarea de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere conform art. 30 alin. (1) al Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 iulie 2017 a fost respins apelul declarat de către Vladimir Clima și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 12 octombrie 2017, Vladimir Clima a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată, a fost interpretată în mod eronat legea, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și au fost apreciate arbitrar probele, încălcându-i, astfel, drepturile și libertățile fundamentale.

Menționează că, ÎI „Clima” nu funcționează pe o perioadă de 10 ani, fapt confirmat prin răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău nr. 01-15/2-1244 din 13 martie 2017, în care este indicat că, ÎI „Clima” este inactivă din 2007 și până în prezent, deoarece nu a prezentat declarațiile prevăzute de legislație, nu a efectuat pe perioada dată careva decontări în buget și nici nu înregistrează careva datorii la Bugetul Public Național, întreprinderea a fost inclusă în lista persoanelor juridice inactive.

Relevă că, la data de 25 iulie 2017, Camera Înregistrării de Stat acționând în baza Legii cu privire la înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220 din 19 octombrie 2007, a radiat din Registrul de Stat al întreprinzătorilor individuali, ÎI „Clima”, deoarece conform art. 26 alin. (1) al Legii enunțate, persoana juridică inactivă și întreprinzătorul individual inactiv se consideră că și-au încetat activitatea și sunt radiați din oficiu.

Astfel, invocă că, în prezent ÎI „Clima” nu are careva datorii la Bugetul Public National, nu activează pe o perioadă de peste 10 ani, din care motiv a fost considerată ca întreprinzător individual inactiv și a fost radiată din Registrul de Stat.

Califică ca eronată concluzia instanței de apel precum că, el are viza de reședință în Republica Moldova și este obligat să achite prima de asigurare obligatorie, deoarece reieșind din prevederile art. 2 al Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593 din 26 decembrie 2002, urmează să fie întrunită condiția principală și, anume, - reședința în Republica Moldova, însă el de 10 ani nu are reședința în Republica Moldova dar în România, unde locuiește permanent și activează, astfel, susține că, nu se încadrează în categoria persoanelor obligate să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în fondurile Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

Consideră că, instanța de apel a examinat superficial cauza, deoarece în decizie sunt expuse exact aceleași concluzii ca și în hotărârea primei instanțe.

Mai invocă că, intimatul este de rea-credință, deoarece prin înștiințarea nr. 02-01/13-600 din 30 mai 2016 i-a solicitat achitarea primei de asigurare obligatorie pentru anii 2013, 2014, 2015, 2016 deși, conform art.17 alin. (4) al Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente acestora este de 3 ani.

Astfel, cu referire și la prevederile art. 267 și 272 din Codul civil, consideră că, intimatul a omis dreptul de a se adresa în judecată cu cerința de încasarea a primelor de asigurare neachitate pentru anii 2014 – 2016.

La fel, consideră eronată concluzia instanțelor de judecată precum că, prima de asigurare poate fi echivalată cu un impozit, deoarece reieșind din prevederile art. 6 din Codul fiscal și art. 17 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, este evidentă diferența dintre contribuția fiscală și prima de asigurare, iar caracterul obligatoriu atribuit de legiuitor asigurării medicale ilustrează obligația de plată și sancțiunea pentru neonorarea acestei obligații și, anume, nepreluarea riscului asigurat și atragerea la răspundere contravențională, însă nicidecum încasarea retroactivă a primei de asigurare, decât pentru perioada curentă a anului în gestiune cu titlu de prejudiciu.

Mai invocă că, în speță se solicită încasarea primei de asigurare pentru anul 2014, deși conform informației prezentate nemijlocit de intimată, polița sa de asigurare era valabilă pentru anul 2014, adică până la 01 decembrie 2014.

Susține că, în speță, intimata a solicitat încasarea penalității pe o perioadă ce depășește 6 luni, or, conform art. 268 lit. a) din Codul civil, se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind încasarea penalității, argument care a fost ignorat de către instanțele de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de

apel la data de 15 august 2017 (f. d. 109), iar cererea de recurs a fost depusă de către acesta la data de 12 octombrie 2017 (f. d. 102).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Vladimir Clima nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept

procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Vladimir Clima asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Vladimir Clima ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Vladimir Clima se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Maria Ghervas

Mariana Pitic